

Název předmětu: Kultura a interpersonální komunikace	Kód předmětu: KKULI	Semestr: PS 2009	Datum odevzdání práce: 23. 12. 2009
Fakulta – univerzita – město: FMK – UTB - Zlín			Pořadové číslo práce: 1
PŘÍJMENÍ (kapitálkami): FEKAR	Křestní jméno: Zdeněk	Verze: první	
E-mail: zdenek.fekar@gmail.com			Stupeň studia: magisterský
Studentské číslo: K09130			
Imatrikulační ročník: 2009			Typ studia: kombinovaný
Studijní program/obor: Marketingové komunikace			
Název práce: Rešerše odborné literatury námětového okruhu mcdonaldizace			
Hodnocení práce:			

Prohlašuji, že jsem na celé seminární práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval.

V Praze dne 23. prosince 2009

.....
podpis studenta

Obsah

1. Úvod práce, použitá metodika	4
2. Rešerše odborné literatury prvního stupně	5
3. Rešerše odborné literatury druhého stupně	8
4. Rešerše odborné literatury třetího stupně	10
5. Závěr práce	14
Použitá literatura	15

1. Úvod práce, použitá metodika

Objektem výzkumu této práce je zpracování rešerše zdrojů k námětovému okruhu mcdonaldizace. Přehled bibliografie následně použiji v seminární práci zabývající se interpretací obálky knihy George Ritzera Mcdonaldizace společnosti.

Ke zpracování rešerše jsem použil několik elektronických zdrojů. Nejprve knihovnický Souborný katalog České republiky pro vyhledání knižních titulů na dané téma, následně pro porovnání a doplnění časopiseckých zdrojů i databázi Jednotné informační dráhy. Vzhledem k tomu, že v následné seminární práci zabývající se interpretací obálky knihy budu porovnávat české vydání titulu se zahraničními, pro srovnání jsem také vyhledával informace v několika zahraničních knihkupeckých databázích, jejichž přehled uvádím mezi použitými zdroji.

Jako zvažovaná klíčová slova jsem původně zamýšlel prověřit nejenom úzce vymezené heslo „mcdonaldizace“, ale i související předmětové heslo „globalizace“. Poté, co jsem v Souborném katalogu ČR zjistil, že na heslo globalizace je dostupných 2258 záznamů, usoudil jsem, že pro potřeby této práce by zahrnutí tohoto hesla s velmi širokým významem bylo pro účely práce kontraproduktivní a zaměřil jsem se pouze na heslo „mcdonaldizace“, resp. pro srovnání i anglické „mcdonaldization“, německé „mcdonaldisierung“, polské „makdonaldyzacja“, španělské „mcdonaldización“, francouzské „mcdonaldisation“, italské „mcdonaldizzazione“ a portugalské „mcdonaldização“.

Zjevné je, že pojem mcdonaldizace je vskutku globální a nejvíce se vyskytuje v anglicky psané literatuře. V databázi Amazonu.com jsem po zadání anglické verze hesla našel celkem 2206 záznamů, zatímco v ostatních jazycích žádné. Pro srovnání: rovněž americký Barnes & Noble vyhledal jen 25 záznamů, britský Waterstone's 22 položek, německý Hugendubel pouze čtyři a polský Empik jen dva.

V přehledu rešerše uvádím jen relevantní záznamy, které buď přímo souvisejí nebo odkazují na Ritzerovi práci, nebo se nějakým způsobem vztahují k fenoménu mcdonaldizace společnosti. Záznamy, které se opakují, jakož i různá vydání stejných děl pochopitelně opakovaně neuvádím.

Stejně tak prosím o jistou toleranci nepřesnosti zde uváděných informací – předkládám je ve formě, v jaké jsem je získal v databázích. Ne všechny zdroje poskytují informace ve standardně vyžadované struktuře, čili někde nejsem schopen uvést město vydání, ročník časopisu a podobně. Pro úplnost dodávám, že jsem také objevil zjevnou chybu: článek uváděný v rešerši prvního stupně pod číslem 19 v databázi JIB uvádí jako autora Josefa Babora, zatímco internetová verze zjevně téhož článku autorství přisuzuje Václavu Cílkovi.

2. Rešerše odborné literatury prvního stupně

[1] RITZER, G. *McDonaldizace společnosti: výzkum měnící se povahy soudobého společenského života*. Academia: Praha, 2003, 176 s. ISBN 80-200-1075-0

[2] RITZER, G. *The McDonaldization of society*. Pine Forge Press: Thousand Oaks, 2000, 278 s. ISBN 0-7619-8628-6

[3] RITZER, G. *The McDonaldization thesis: explorations and extensions*. Sage: London, 1999, 212 s. ISBN 0-7619-5540-2

[4] RITZER, G. *McDonaldization: the reader*. Pine Forge Press: Thousand Oaks, 2002, 274 s. ISBN 0-7619-8767-3

[5] *McDonaldizace aneb širší společenské dopady činnosti McDonald's*, Duha: Pardubice, 1998

[6] *Co je špatného na McDonald's?* Duha: Pardubice, 1998

[7] ALFINO, M. - CAPUTO, J. S. - WYNYARD, R. *McDonaldization Revisited: Critical Essays on Consumer Culture*. Praeger Publishers: Westport, 1998, ??? s. ISBN 0-275-95819-1

- [8] DRANE, J. *The McDonaldization of the Church: Consumer Culture and the Church's Future*. Smyth & Helwys Publishing: 2008, 215 s. ISBN 978-1573123747
- [9] DRANE, J. *After McDonaldization: Mission, Ministry, and Christian Discipleship in an Age of Uncertainty*. Baker Academic: 2008, 192 s. ISBN 978-0801036118
- [10] HAYES, D. - WYNYARD, R. *The McDonaldization of Higher Education*. IAP LLC: 2006, 236 s. ISBN 978-1593113933
- [11] DUSTIN, D. *The McDonaldization of Social Work*. Ashgate Publishing: 2008, 189 s. ISBN 978-0754646396
- [12] SMART, B. (ed.) *Resisting McDonaldization*. Sage Publications: 1999, 272 s. ISBN 978-0761955184
- [13] RITZER, G. *Die McDonaldisierung der Gesellschaft*. UVK: 2006, 406 s. ISBN 978-3-89669-539-0
- [14] WITZEL, M. *McDonaldisierung als Verwirklichung der formalen Rationalität*. Grin Verlag: 2007. ISBN 978-3-638-84337-9
- [15] KNAPP, M. - HILPERT J. *Mehr Erwerbsarbeit durch McDonaldisierung?* Grin Verlag: 2009, 56 s. ISBN 978-3-640-32576-4
- [16] SCHMAHL, C. *Die McDonaldisierung der Gesellschaft*. Grin Verlag: Město?, 2007, 28 s. ISBN 978-3-638-75305-0
- [17] RITZER, G. - BALLANTINE, J. H. - ROBERTS, K. A. *Our Social World: WITH The McDonaldization of Society*. Pine Forge Press: 2008, 28 s. ISBN 9781412962599

- [18] RITZER, G. *McDonaldizace společnosti*. Wydawnictwo Muza: 1999, 346 s. ISBN 978-3-638-75305-0
- [19] BABOR, J. *McDonaldizace společnosti. Výzkum mění se povahy soudobého společenského života*. Vesmír: 1997, roč. 76, č. 4, s. 227. ISSN 0042-4544
- [20] HALOUN, K. *Výstava o výstavě : český hudební plakát od sedmdesátých let do současnosti, aneb, normalizace, mcdonaldizace a pokusy o normalitu*. Revolver Revue: 2008, č. 72, s. 273. ISSN 1210-2881
- [21] MLEJNEK jr., J. *Démon mcdonaldizace společnosti*. Lidové noviny: 1997, roč. 10, č. 169, s. 11. ISSN 0862-5921
- [22] RAMBOUSKOVÁ, H. *McDonaldizace společnosti*. Lidové noviny: 1993, roč. 6, č. 270, s. IV. ISSN 0862-5921
- [23] KANDOUREK, J. *McDonaldizace světa?* Anno Domini: 1994, roč. 5, č. 3, s. 4. ISSN 0862-6952
- [24] KELLER, J. *McDonaldizace: Móda*. Tvar: 1997, roč. 8, č. 8, s. 10. ISSN 0862-657X
- [25] JEVTUŠENKO, J. A. - CINGER, F. *Duchovní mcdonaldizace kultury už proběhla*. Právo: 2009, roč. 19, č. 105, s. 9. ISSN 1211-2119
- [26] BĚLOHRADSKÝ, V. *Hamburger & džíny & demokracie: Chvála mcdonaldizace světa*. Respekt: 1994, č. 4, s. 14. ISSN 0862-6545
- [27] KELLER, J. - ČIHÁK, M. *Dva pohledy na knihu: George Ritzer: McDonaldizace společnosti...* Sociologický časopis: 1997, roč. 33, č. 2, s. 237. ISSN 0038-0288

[28] *Integrace na Zemi*. Dnešní svět: 2009, č. 4, s. 1. ISSN 1801-4119

[29] MOCEK, M. *Hamburgerový pohled na svět přecpaný hamburgerem*. Mladá fronta Dnes: 1996, roč. 7, č. 206, s. 19. ISSN 1210-1168

[30] VÁGNER, I. *Jsme jeden velký hamburger*. Nové knihy: 1996, roč. 36, č. 34, s. 2. ISSN 0322-922X

3. Rešerše odborné literatury druhého stupně

[1] RITZER, G. *McDonaldizace společnosti: výzkum měnící se povahy soudobého společenského života*. Academia: Praha, 2003, 176 s. ISBN 80-200-1075-0

Autor se ve své studii určené ekonomům, sociologům, psychologům, ale také širokému okruhu čtenářů se zájmem o podnikání, přiznává ke svému prvotnímu okouzlení touto expanzivní firmou, zároveň však varuje.

[2] CÍLEK, V. *George Ritzer: McDonaldizace společnosti. Výzkum měnící se povahy soudobého společenského života*. Vesmír: 1997, roč. 76, č. 4, s. 227. ISSN 0042-4544

Ray Albert Croc se narodil v roce 1902 na předměstí Chicaga v rodině nepříliš úspěšného obchodníka s realitami, který pocházel z Čech. Nedokončil ani střední školu, ale živil se různými povoláními, mimo jiné též jako pianista. V roce 1954 se dozvěděl o bratřech McDonaldových, kteří v kalifornském San Bernardinu úspěšně prodávali mléčné koktaily. Navštívil je a získal od nich licenci na provozování další rychlojidelny. Podnikům ponechal jméno McDonald, i když provoz od bratrů koupil. Ve svých 52 letech tak začal budovat „hamburgrové impérium“, které za dalších pět let mělo již 228 filiálek. Croc zemřel ve věku 81 let v San Diegu v Kalifornii. Zahájil velkou éru „mcdonaldizace“, která se jako společenský jev týká dnes již i vydávání novin, komerčního sexu a organizace vědy.

G. Ritzer považuje mcdonaldizaci za proces „při kterém principy rychloobslužných restaurací ovládají stále více sektorů americké společnosti i celého zbytku světa“. McDonaldův systém nabízí především efektivnost. Prostředí je příjemné, prodavači mladí a usměvaví, obsluha je velmi rychlá. Člověk má pocit, že za málo peněz dostane spousty jídla, čemuž slouží i speciálně navržené kelímky vzbuzující dojem, že brambůrků je víc, než jich doopravdy je. Ve skutečnosti dosahují zisky z „chipsů“ až 400 %. McDonald nabízí předvídatost. Ve všech prodejnách McDonalda nalezneme podobné či identické výrobky. V New Yorku nebo v Moskvě jsou výrobky stejné a během let se téměř nemění. Nikdy nedostaneme výjimečně dobrý či výjimečně špatný hamburger. Zdá se, že většina lidí dává přednost světu bez překvapení. McDonaldivy restaurace jsou „chrámy konzumace, kde se provozuje spotřebitelské náboženství“.

Jídlo je připravováno na principu „montážní linky“ sérií jednoduchých úkonů, které se nedají příliš pokazit. Podobně funguje např. panelová výstavba domů anebo moderní zubařská střediska v USA. Jde vlastně o vytvoření rychloobslužné továrny na domy, zdraví, vysokoškolské vzdělání nebo informace. Důležité je, že čím dál víc úkonů bývá přenášeno na zákazníka – sám si čepuje limonádu, nabírá salát, spojuje mezinárodní telefonické hovory, platí kartou, tankuje benzin. Mcdonaldizaci se např. institucí průjezdných kostelů či televizních odpustků nevyhnulo ani náboženství. Rovněž vysokoškolské učebnice jsou dodávány i s připravenými testy a ty jsou vyhodnocovány počítačem. Přehnaná racionalizace vede k dehumanizaci.

Příliš racionální systémy nevyhnutelně vedou k iracionálním koncům. Na rychlou obsluhu je třeba vystát frontu, počítačový program vám usnadní život, až když ho po půl roce zvládnete. Rozvoz zboží a náhradních dílů přesně pro tu chvíli, kdy je potřebujete, takže nemusíte budovat sklady a druhotné transportní systémy, vede k tomu, že na ulicích je příliš mnoho aut a dochází k zácpám. Mcdonaldizace je úspěšná – nejenže nabízí uspěchanému světu rychlost, ale také kolem ní vytváří iluzi zábavy a řetěz pseudoudálostí, jakými je třeba slavnostní otevření nové restaurace či falešně kamarádké vztahy s obsluhujícím personálem. G. Ritzer říká: „Mcdonaldizace může poškodit vaše duševní zdraví, pokud to zrovna není nutné,

vyhýbejte se jí.“ Zároveň nepřímo ukazuje, že růst iracionality v moderní společnosti není jenom jakýmsi návratem do temného středověku, ale produktem přílišné racionalizace např. medicíny. Věda bojující s pavědou se tak často střetává se svým stínem. Platí za to, že podporou racionalizace často podpořila i dehumanizaci.

4. Rešerše odborné literatury třetího stupně

[1] SOUKUPOVÁ, E. *George Ritzer: Mcdonaldizace společnosti* [Internet]. 2004 [cit. 2009-12-22]. <http://sociologie.unas.cz/SSS_2004_2005/Ritzer_Mcdonaldizace_spolecnosti.doc>

George Ritzer je sociolog věnující se zejména sociální teorii a sociologii práce. Je předsedou Americké sociologické asociace a působí na Univerzitě v Marylandu. Za svoji práci byl oceněn cenou Teaching Excellence Award. Touto knihou navazuje na předchozí spoluautorské dílo "Sociologie: vnímání sociálních změn".

Kniha *McDonaldizace společnosti* vychází ze stejnojmenné Ritzerovy eseje publikované v roce 1983. Autor se tuto esej rozhodl obohatit a rozšířit na knihu po té, co zjistil, že se principy mcdonaldizace s nezmenšenou intenzitou rozrůstají do dalších sfér sociálního života.

Kniha je rozdělena do devíti krátkých kapitol, z nichž první dvě se věnují kořenům mcdonaldizace, třetí až sedmá kapitola za pomoci ilustračních příběhů ze života, popisuje vždy jednu z konkrétních charakteristik procesu mcdonaldizace, jimiž jsou efektivita, vypočitatelnost, předpověditelnost, kontrola a iracionalita racionality, a poslední dvě kapitoly představují alternativní přístupy ke kritice modernity, respektive dávají návod, jak se s mcdonaldizovanou společností vyrovnat. Práce je ovlivněna myšlenkami Maxe Webera a jeho teorií racionalizace. Podobně jako Weber se i Ritzer obává dehumanizujícího vlivu racionalizace společnosti a železné klece racionality, zatímco však Weber viděl vrchol racionalizace v byrokracii, pro Ritzera tento vrchol představuje právě uplatňování principů mcdonaldizace v

nejrůznějších oborech lidské činnosti.

Jak bylo řečeno výše, první kapitoly knihy se věnují vzniku rychloobslužného řetězce restaurací Mc Donald a prapočátkům mcdonaldizace. Mcdonaldizací označuje Ritzer proces, ve kterém principy rychloobslužných restaurací pronikají do dalších sektorů americké společnosti a do celého světa. Tyto principy tak ovlivňují nejen restaurační stravování, ale také vzdělání, zaměstnání, cestování, volný čas, politiku, rodinu a potenciálně všechny sektory společnosti. Mcdonaldizace je podle Ritzera hnána několikerými silami: 1) honbou za nižšími zisky (a to paradoxně i v neziskových organizacích, které chtějí pokrýt rostoucí náklady,) 2) tradicí principů mcdonaldizace světa a hodnot, které představuje v západním a 3) souladem mcdonaldizace s ostatními změnami, které v dnešním světě probíhají (dvoukariérní manželství, motorizace, vzrůstající blahobyt, růst technologií a časoprostorové komprese, atd.)

Ritzer uvádí, že při zrodu mcdonaldizace stály Weberovy myšlenky, Taylorův vědecký management a fordismus. Těmito třemi proudy se nechal inspirovat český rodák, Ray Kroc, zakladatel řetězce McDonald, založil na jejich principech fungování budoucího „hamburgerového imperia“ a stal se tak otcem mcdonaldizace. Autor popisuje jak se proces mcdonaldizace postupně šířil mimo hranice rychloobslužných restaurací a začal se uplatňovat v nejrozličnějších dimenzích lidského života. Jako příklad uvádí mj. americké periodikum USA Today, ve kterém články nikdy nepřesáhnou z jedné stránky na druhou, dlouhé a komplikované příběhy jsou často silně redukovány a upraveny a kde se velká část z celkového kontextu nebo základních myšlenek článku musí zkrátit nebo úplně vypustit. Novinky a klepy o slavných osobnostech, barevné mapky a obrázky nahrazují ve jménu motto „zábava především“ nahrazují seriózní obsah.

V kapitole *Efektivita* autor uvádí, že model restaurací McDonald's nabízí optimální metodu, jak postupovat od jednoho bodu k druhému. V případě restaurací je to postup od stavu hladu do stavu nasycení. Ostatní instituce používající tento model nabízejí podobnou efektivitu, ať už jde snižování tělesné váhy, údržbu vozidel nebo třeba vyplňování daňového přiznání. Velmi zajímavý je autorův příklad vlivu zvyšující se efektivitu na medicínu. Medicína je podle Ritzera vykonávána „jako na

běžícím pásu“ z následujících důvodů: 1) rostoucím tlakem investorů a sponzorů se z medicíny stává podnikání, 2) pod tlakem pojišťoven a tabulkovému přidělování maximálních finančních výdajů na konkrétní diagnózu se zdravotnická zařízení snaží redukovat prováděné úkony a testy na minimum a léčí především ambulantně, 3) nárůst konkurence, počtu lékařů a byrokracie vytváří tlak na hospodárnost.

Další část knihy se věnuje roli vypočítatelnosti v procesu mcdonaldizace. Služby poskytované pomocí modelu restaurací McDonald's lze snadno kvantifikovat a kalkulovat. Často máme pocit, že za málo peněz dostáváme spoustu jídla. Kvantita se stala ekvivalentem kvality, což má za následek víru lidí v to, že větší je zároveň lepší. Tento proces podle Ritzera zasáhl již i university v podobě systému bodování profesorů podle počtu publikovaných článků spíše než podle jejich obsahu.

Velkou roli hraje také kalkulace času. V dnešní společnosti se klade velký důraz na úsporu času a proto lidé velmi často dávají přednost návštěvě restaurace McDonald' či objednávkě pizzy s donáškou. před posezením v běžné restauraci či přípravou jídla doma.

Jiným aspektem mcdonaldizace je předpověditelnost. Jejím výsledkem jsou podobná prostředí a menu ve všech restauracích řetězců, unifikované hotely a kempy, které usnadňují lidem cestování, eliminují náhody a navozují pocit jistoty a domova, jakož i standardizace byrokratických postupů, označování filmů podle škodlivosti, ale i například objektivní testování v medicíně, které vytlačuje subjektivní úsudek.

V šesté kapitole uvádí autor, že princip mcdonaldizace nabízí kontrolu, zejména náhradou humánní technologie za nehumánní. Kontrolování skrze standardizované, očekávané chování jsou lidé v rychloobslužných restauracích, školách (pomocí výchovy k poddajnosti), v supermarketech (skrze reklamu a letáky), v institucích (předpisy a časem) a v mnoha dalších oblastech běžného života (skrze média a technologie, které berou lidem dovednost).

V následující kapitole *Iracionalita racionality* upozorňuje Ritzer na fakt, že proces mcdonaldizace má také své stinné stránky. Předvídatelnost, kvantifikace a systém kontroly pomocí nehumánní technologie lze považovat za základní komponenty

racionálního systému. Racionální systémy ale často vedou k iracionalitě tím, že racionální systémy slouží k odmítání lidského rozumu a mohou tak být nerozumné. Rychloobslužné restaurace, supermarkety, byrokratické instituce apod. často nejsou ani neúčinnější ani nejlevnější a postrádají tvořivost. Prostředí standardizovaných velkochovů produkuje nezdravé maso a podporuje šíření salmonely. V rychloobslužných restauracích lidé stojí dlouhé fronty a vykonávají spoustu neplacené práce. Umělé prostředí zábavních parků produkuje nelidskost. Polotovary a kvanta zábavních pořadů v TV mají za následek nedostatek hlubších vazeb v rodinách. Jednoduchost a předvídatelnost produkují uniformitu světa, času i prostoru. Kalkulovatelné, standardizované testy na mnoha univerzitách neumožňují skutečné ohodnocení kvalit studenta. Prostředí se dehumanizuje. Ritzer se ale ve svých názorech nestaví radikálně na stranu odpůrců ani příznivců procesů probíhajících v současné společnosti, jak by se mohlo po přečtení této kapitoly mohlo zdát. Uvědomuje si, že racionalizační procesy přináší lidem i mnoho dobrého. Jak sám uvádí k restauracím McDonald's nechová žádné zvláštní nepřátelství, protože nejsou ani lepší ani horší než jiné rychloobslužné restaurace nebo jiné projevy racionalizace výrobních a sociálních procesů.

Ritzer stojí "na pozicích modernity". Nesouhlasí s postmoderními sociology, kteří se domnívají že (západní) společnost již překročila hranice moderní doby odstartované vědeckotechnickou revolucí a pohybuje se nyní v době postmoderní a tento nesouhlas ventiluje v kapitole osmé. Ritzer říká, že právě řetězec restaurací McDonald a jeho principy jsou důkazem toho, že modernita ještě neskončila - McDonald je totiž produktem racionality a jeho principy podle Ritzera budou současnou společnost ovlivňovat ještě dlouhá léta. V polemice s D. Bellem uvádí, že počet dělníků neklesá tak, jak se Bell domnívá (v souladu s jeho teorií přechodu z produkce zboží na produkci služeb a rostoucím významem vědy), ale že dělnické síly naopak přibývá, ale tento trend je maskován jejím vstupem do středních tříd. Posfordistickým myšlenkám oponuje ve smyslu, že se společnost od fordismu stále ještě neodpoutala. Podle Ritzera se zcela v rozporu s predikcemi postfordistů stále masově vyrábí homogenní výrobky, stále se používají nepružné technologie,

pracovní výkony se standardizují a stejnorodost je aplikována i na spotřebu, zákazníky a zaměstnance. Ritzer dále polemizuje s představou A. Sheltona, že McDonald je symbolem postmoderní éry a na adresu D. Harveye uvádí, že ano, modernismus způsobil časoprostorovou kompresi, která je čím dál tím intenzivnější, ale tento proces že se nijak zásadně neliší od procesů probíhajících v minulosti. "I když jsem ochotni označit dnešní společnost za postmoderní", uvádí autor, "musíme uznat vytrvalou životnost modernosti, representované šířením McDonaldizace. (...) Duch Henryho Forda obchází světem, stravuje se u McDonalda, nechává si počítat daně u H&R Block a shazuje svou váhu pomocí Nutri/Systemu." (144).

Konečně v poslední kapitole autor radí jak se vymanit z železné klece racionalizace. Rozděluje populaci na 3 typy, podle toho, jak se v soudobé racionální společnosti cítí. První skupinu podle něj tvoří lidé veskrze spokojení, druhou lidé cítící se jako v "kleci z gumy" a konečně třetí, ti lidé, kteří se cítí zcela uvězněni, jako ve Weberově železné kleci. Především druhému typu lidí jsou určeny jeho rady, "jak z toho ven". Autor doporučuje při cestování více používat penziony (Bed & Breakfast) než hotely (B&B jsou v USA narozdíl od Evropy, zejména VB, cenově exklusivní a nepříliš rozšířenou alternativou daleko levnějších řetězců velké nabídky hotelů - pozn. E.S.), obměňovat montážní linky a sortiment, propagovat výrobu v lokálních podnicích, a především budovat si tzv. neracionální útulky, ve kterých může každý jeden z nás trávit čas kvalitně.

5. Závěr práce

V rámci mé rešeršní práce zabývající se námětovým okruhem mcdonaldizace jsem shromáždil tři desítky relevantních dokumentů. Z provedené rešerše vyplývá, že pojem mcdonaldizace se v zásadě vždy váže k autoru knihy Mcdonaldizace společnosti Georgu Ritzerovi, jiní autoři na něj buď navazují, nebo, v případě časopiseckých článků, převážně recenzují jeho dílo.

Také se ukázalo, že jde o výsostně globální téma, naprosto převažující většina dostupných dokumentů je v angličtině.

Použitá literatura:

CÍLEK, V. *George Ritzer: Mcdonaldizace společnosti. Výzkum mění se povahy soudobého společenského života.* [Internet]. 1997 [cit. 2009-12-22]. <<http://www.vesmir.cz/clanek/george-ritzer-mcdonaldizace-spolecnosti>>

Jednotná informační brána [Internet]. 2009 [cit. 2009-12-22]. <<http://www.jib.cz>>

Katalog knihkupectví Amazon.com [Internet]. 2009 [cit. 2009-12-22]. <<http://www.amazon.com>>

Katalog knihkupectví Barnes & Noble [Internet]. 2009 [cit. 2009-12-22]. <<http://www.barnesnoble.com>>

Katalog knihkupectví Empik [Internet]. 2009 [cit. 2009-12-22]. <<http://www.empik.com>>

Katalog knihkupectví Hugendubel [Internet]. 2009 [cit. 2009-12-22]. <<http://www.hugendubel.de>>

Katalog knihkupectví Kosmas.cz [Internet]. 2003 [cit. 2009-12-22]. <<http://www.kosmas.cz/knihy/106141/mcdonaldizace-spolecnosti>>

Katalog knihkupectví Waterstone's [Internet]. 2009 [cit. 2009-12-22]. <<http://www.waterstones.com>>

Souborný katalog České republiky [Internet]. 2009 [cit. 2009-12-22]. <<http://www.caslin.cz>>

PAVELKA, J. *Kultura a interpersonální komunikace. Karta předmětu.* Univerzita Tomáše Bati: Zlín, 2008, 16 s.

SOUKUPOVÁ, E. *Mcdonaldizace společnosti* [Internet]. 2004 [cit. 2009-12-22]. <http://sociologie.unas.cz/SSS_2004_2005/Ritzer_Mcdonaldizacespolecnosti.doc>